

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Skoleåret 23/24
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	STX
Fag og niveau	Oldtidskundskab c-niveau
Lærer(e)	Line Sakariasen
Hold	2z

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Søjle 1	Iliaden - helteidealer
Søjle 2	Kunst – antik skulptur
Søjle 3	Græsk tragedie: Kong Ødipus
Søjle 4	Romersk filosofi: Senecas breve
Søjle 5	Skabelsen – fra <i>mythos</i> til <i>logos</i>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Søjle 1	Iliaden - helteideal
Indhold	<p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> • Homers <i>Iliade</i>: 1. sang v. 1-246, v. 318-430, 3. sang v. 1-180, 6. sang v. 312-529 og 22. Sang v. 90-404 (Due, Gyldendal) <p>Perspektiverende materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag af Christa Wolf: <i>Kassandra</i> (1983) • Uddrag af filmen <i>Troy</i> af Wolfgang Peterson (2004) <p>Supplerende materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 11-19 & 23-29.
Omfang	9 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	I dette forløb læses centrale uddrag af <i>Iliaden</i> med henblik på at afdække det homeriske helteideal, og der perspektiveres med uddraget af Christa Wolf fra 1983 til et af eftertidens (kritiske) vinkler på de antikke helteskikkelser. Der er i læsningen af <i>Iliaden</i> særlig fokus på Achilles, Agamemnon, Hektor og Paris - og på de karakteristika, som de hver især præsenteres med. Selvom fokus således er på helteopfattelsen, søges det samtidig, at eleverne opnår overblik over andre aspekter af værket: eposgenrens træk, værkets komposition, homeriske stiltræk og en gennemgående karakteristik af forholdet mellem mennesker og guder. Udover de homeriske genretræk søges bl.a. følgende fagbegreber inddraget i analyserne: <i>arete, time, kleos, do ut des, antropomorfisme</i> , m.fl.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, lærerstyret undervisning (særligt mhp. opøvelse af nærlæsning)

Søjle 2	Kunst – antik skulptur
Indhold	<p>Kernestof: Følgende skulpturer behandles i undervisningen (Nummer refererer, hvor det er muligt, til skulpturnummeret (ikke sidetal) i Fich m.fl.: Græsk Kunst):</p> <p>Mandeskulpturer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 102. Sounion-kouros • 103. Anavyssos-kouros • 105. Aristodikos

	<ul style="list-style-type: none"> • 64. Kritios-drengen • 244. Spydbæreren • 274. Hermes med Dionysos-barnet • 239. Poseidon/Zeus fra Kap Artemision • 310. Bronzestatue af en bokser <p>Kvindeskulpturer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 83. Auxerre-koren • 70. Kore fra Akropolismuseet • 227. Athene på metope fra Zeustemplet i Olympia • 197. Karyatide fra Erechteion • 198. Nike fra Athene-Nike-templet i Athen • 273. Afrodite fra Knidos • 302. Gammel markedskone <p>Skulpturgrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 312. Pan & Afrodite • 306. Laokoon-gruppen • 290. Galler der dræber sig selv og sin hustru <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Romersk klassicisme - Prima porta-statuen, Claudius som Jupiter, Tiberius som Jupiter, Commodus som Herakles • Renæssancen - Michelangelo: David • Barokken - Bernini: Engel med tornekrone & Bernini: David • Nyklassicisme - Bertel Thorvaldsen: Jason med det gyldne skind • Realisme/ekspressionisme - Rodin: Manden med brækket næse & Tænkeren • Surrealisme – Dali: Venus fra Milet med skuffer • Samtid – Christian Lemmerz: The undead & Adam Kadmos <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Susan Woodford: <i>Græsk og romersk kunst</i>, Systime: side 6-22 • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 45-53, s. 129-136, s. 171-176 og s. 201-206 (delvist formidlet i læreroplæg) <p>Der eksamineres i <u>ukendt</u> skulptur.</p>
Omfang	8 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Forløbet har til formål at sætte eleverne i stand til at beskrive, analysere, stilbestemme, datere og fortolke antikke skulpturer. Der fokuseres på rundskulpturen i overgangen fra arkaisk til klassisk tid, men der analyseres desuden skulpturer fra hellenistisk tid, ligesom der perspektiveres til senere perioder: romersk, renæssancen, barokken, nyklassicismen og moderne tid.

	Dermed opøves elevernes evne til at trække lange linjer gennem kunsthistorien, genkende det antikke formsprog i senere skulpturkunst og forholde sig til sammenhængen mellem antikken og eftertiden.
Væsentligste arbejdsformer	Projektarbejde, oplæg, gruppearbejde, klasseundervisning

Søjle 3	Græsk tragedie: Kong Ødipus
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sofokles: <i>Kong Ødipus</i>, oversat ved Otto Foss, Hans Reitzel Forlag <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blixen, Karen: ”Livets veje”(uddrag fra <i>Den Afrikanske Farm</i>, s.213-214), (1963) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Paideia</i> - grundbog til oldtidskundskab v. Andreasen og Refslund, Systime (2013), s. 101-108 og s. 115-116 (formidlet i lærerforedrag)
Omfang	10 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>I dette forløb læses og analyseres Sofokles’ <i>Kong Ødipus</i> med fokus på begreber som tragisk ironi, skæbne, fri vilje og forblindelse. Der arbejdes gennem forløbet på at tegne en karakteristik af Ødipus og hans udvikling. Gennem sideløbende lærerforedrag skabes der overblik over opførelsesforholdene for den græske tragedie, tragediens struktur og generelle genretræk. Herunder inddrages Aristoteles’ dramateori i forenklet form.</p> <p>Som perspektivering læses et uddrag af Blixens <i>Den Afrikanske Farm</i> hvori blindhed fremstilles som et menneskeligt grundvilkår. Med udgangspunkt heri diskuteres grundlæggende forskelle i skæbneopfattelsen, som den kommer til udtryk hos henholdsvis Sofokles og Blixen.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, læreroplæg, gruppearbejde, klasseundervisning

Forløb 4	Det gode liv
Indhold	<p>Kernetekst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platons Hulebilledet fra Mejer og Tortzen: <i>Kend dig selv, et Platonudvalg</i>, s. 159-170 • Senecas <i>Moralske breve til Lucilius</i>: Brev 2 + Brev 5, oversat ved Kell Commerau og Hans Gregersen, AIGIS (2009)

	<p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag af <i>The Matrix</i> (1999): https://www.youtube.com/watch?v=zQ1_IbFFbzA (The Pill Scene) • S. Staffeldt: <i>Liljen og Dugdraaben</i> • Svend Brinkmann: ”Moderne mennesker: stoisk uro”, Politiken (2020) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 137-138, s. 146-154, s. 160-163
Omfang	7 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet tog udgangspunkt i en diskussion af spørgsmålet: Hvad udgør det gode liv anno 2024? Den indledende refleksion blev brugt som springbræt til at undersøge henholdsvis Platons og Senecas verdensforståelser og livsanskuelser.</p> <p>Platons hulebillede dannede grundlag for en undersøgelse af Platon som filosof, hans idé lære og det dualistiske verdensbillede. Gennem læsning af Hulebilledet opøvede eleverne evne til at identificere og forklare gennemgående tanker og idéer i Platons filosofi, som blev forfulgt i en analyse af et klip fra filmen <i>The Matrix</i> og det nyplatoniske digt <i>Liljen og Dugdraaben</i>.</p> <p>Dernæst blev der arbejdet med Senecas Brev 2 og 5, som en ramme for at undersøge det stoiske verdensbillede og filosofiske ideal, som Seneca udfolder det i de moralske breve. I analysen af Seneca søges begreber såsom <i>logos</i>, <i>fysis</i>, <i>ratio</i>, <i>affectus</i>, <i>fatum</i> og stoisk ro inddraget. Forløbet afrundes med en tekst af Svend Brinkmann, som perspektiv til hvordan og hvorfor stoicismen stadig kan siges at have relevans i nutidens vestlige samfund.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, gruppearbejde, lærerstyret undervisning

Søjle 5	Skabelsen – fra <i>mythos</i> til <i>logos</i>
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hesiod: <i>Theogonien</i> - vers 104-210 (oversat af Lene Andersen, Gyldendal, 1973) • Lukrets: <i>Om verdens natur</i> – 1. bog vers 265-328 og 5. bog vers 416-508 (oversat af Madsen og Madsen, Det lille Forlag, 1998) • Ovid: <i>Forvandlinger</i>, 1. sang, vers 1-88 (oversat af Otto Steen Due,

	<p>Gyldendal, 1989)</p> <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morten Jastrup: ”Tættere på skabelsen” (Politiken 26/3 – 06) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 30
Omfang	7 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Forløb om verdens, gudernes og menneskets skabelse. Med udgangspunkt i begrebsparret <i>mythos-logos</i> får eleverne gennem læsning af tre forskellige skabelsesberetninger indblik i den antikke tankegangs udvikling fra en mytisk/religiøs til logisk/naturvidenskabelig forklaring af omverdenen. Derudover forventes eleverne gennem forløbet at opbygge et grundlæggende kendskab til den græske gude- og myteverden.</p> <p>Eleverne får desuden kendskab til en række fagbegreber, som kan åbne op for at analysere og fortolke de antikke skabelsesfortællinger, f.eks. <i>kosmogoni</i>, <i>teogoni</i>, <i>ætiologi</i>(normativ/deskriptiv) og <i>antropomorfisme</i>. Derudover stifter de bekendtskab med den didaktiske gren af eposgenren.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, skriftlige øvelser, lærerstyret undervisning